

MAŁOPOLSKIE OBSERWATORIUM GOSPODARKI

Departament
Polityki Regionalnej
Urząd Marszałkowski
Województwa Małopolskiego

Handel zagraniczny w Polsce i Małopolsce 2012

Streszczenie

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Małopolska

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Raport powstał w ramach projektu Małopolskie Obserwatorium Gospodarki.

Publikację przygotowała: Agnieszka Górniak

Pełen tekst raportu: WWW.MOG.MALOPOLSKA.PL

**Małopolskie Obserwatorium Gospodarki
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Polityki Regionalnej**

ul. Basztowa 22, 31–156 Kraków
Adres do korespondencji:
30–552 Kraków, ul. Wielicka 72
(012) 63 03 368, (012) 63 03 558
e-mail: gospodarka@umwm.pl
www.mog.malopolska.pl

Copyright © Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Kraków 2014.

Kopiowanie i rozpowszechnianie może być dokonane z podaniem źródła.

Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie.

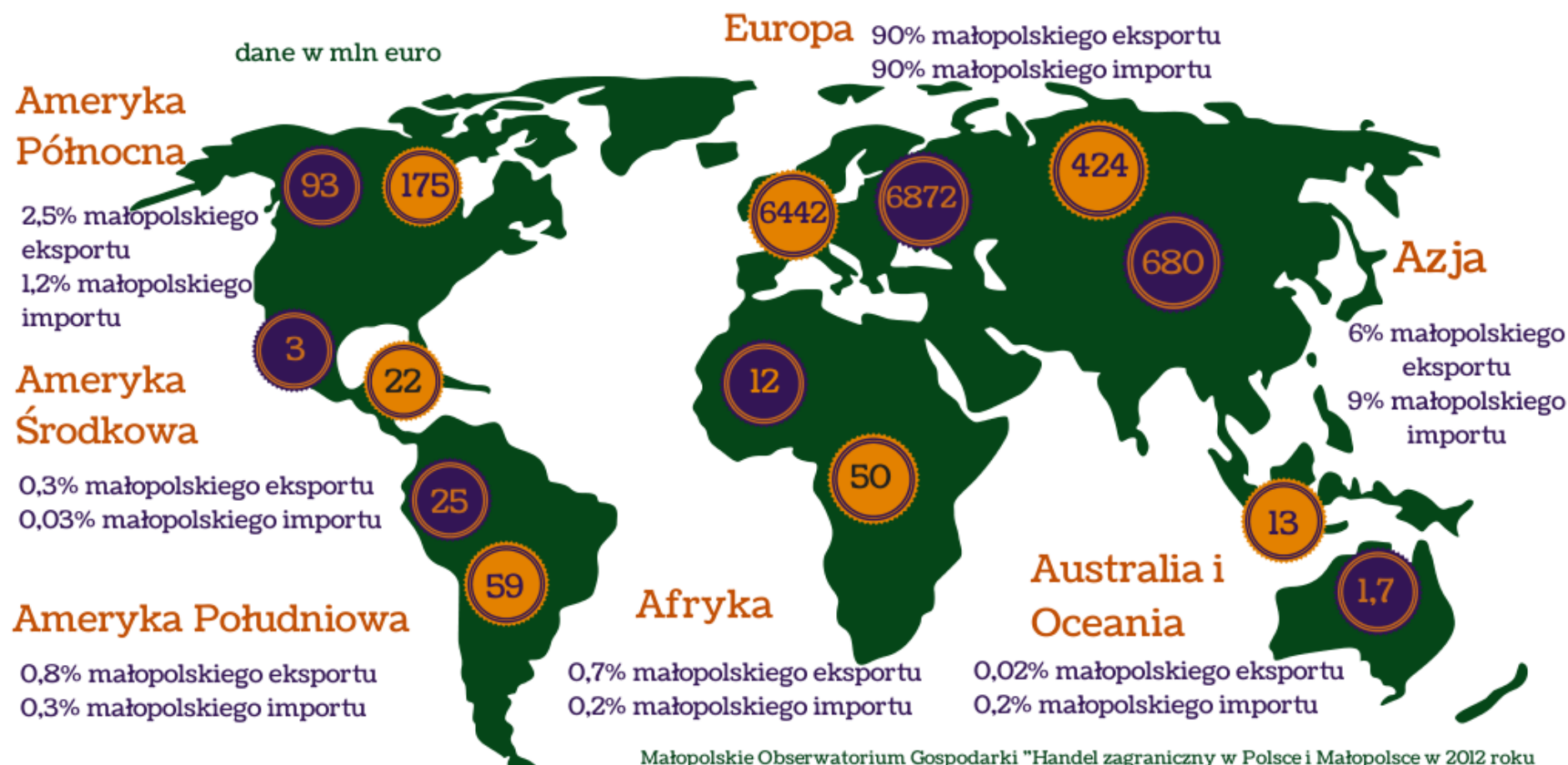

**UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY**

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Małopolski handel zagraniczny w 2012 roku

Handel zagraniczny w Polsce i Małopolsce w 2012 roku

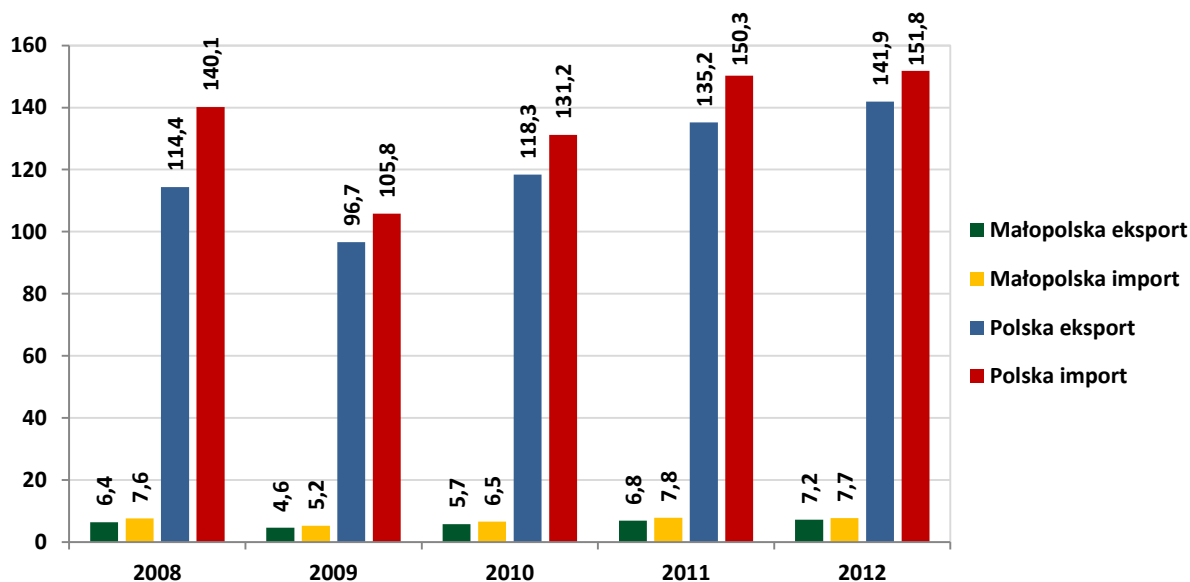
W 2011 roku wzrost eksportu w Polsce wyniósł 14,2%, a wartość wywozu osiągnęła 135,2 mld euro. W roku 2012 roku dynamika wzrostu wyhamowała do 5%, a wartość eksportu wzrosła do **141,9 mld euro**.

Dla Małopolski rok 2012 to kontynuacja wzrostu w eksporcie – rósł w tym samym tempie, co eksport ogólnokrajowy, czyli 5%, a jego wartość osiągnęła **7,2 mld euro**.

W 2012 roku import w Polsce wzrósł o 1% względem 2011 roku i osiągnął wartość **151,8 mld euro**.

W Małopolsce w 2012 roku po raz pierwszy miała miejsce sytuacja, że wzrostowej dynamice eksportu (5%) towarzyszyła spadkowa tendencja w imporcie – spadek wyniósł 2%; małopolski import osiągnął wartość **7,7 mld euro**.

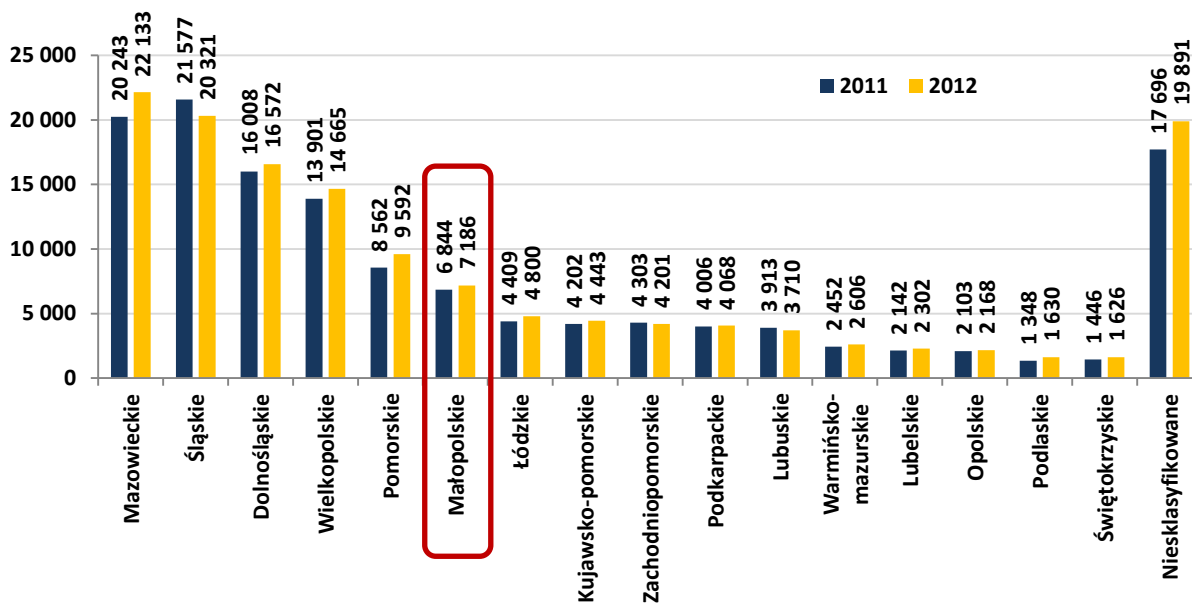
Rysunek 1. Wartość eksportu i importu w Polsce i Małopolsce w latach 2008–2011 (w mld euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Celnej w Warszawie.

Najwyższy udział w krajowym eksporcie mają niezmiennie od kilku lat województwa: śląskie, mazowieckie, dolnośląskie i wielkopolskie – w każdym z nich wartość eksportu w 2012 roku przekroczyła 14,5 mld euro, w dwóch z nich – śląskim i mazowieckim – wartość 20 mld euro. Pierwszy raz od 2006 roku mazowieckiemu udało się wyprzedzić Śląsk (odnotował ujemną dynamikę wzrostu). Obok nich istnieje grupa województw o średniej sile eksportowej – pomorskie i małopolskie – oraz regiony bardzo słabe pod tym względem (przede wszystkim podlaskie, świętokrzyskie, lubelskie).

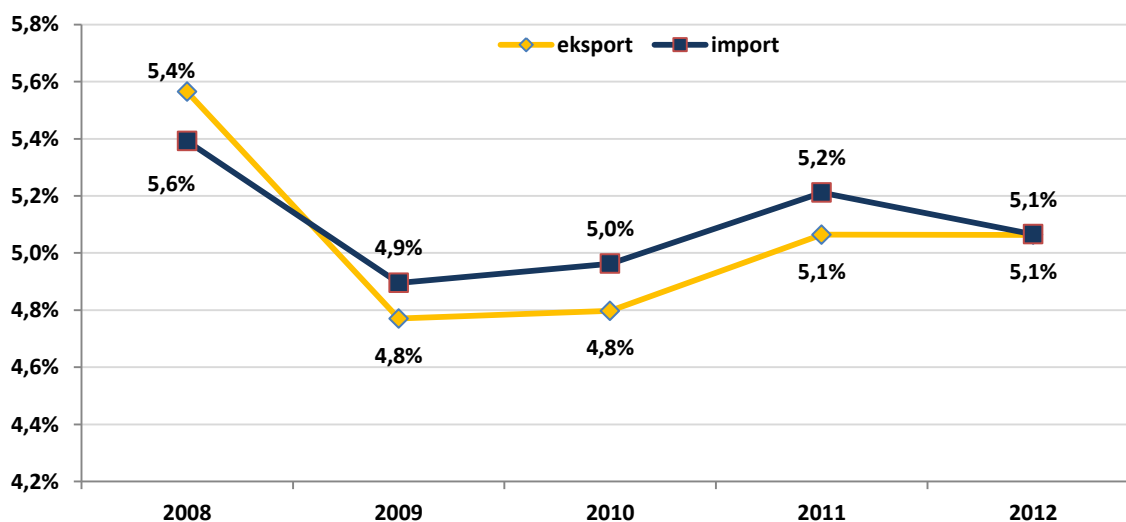
Rysunek 2. Wartość eksportu polskich województw w latach 2011 i 2012 (w mln euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Celnej w Warszawie.

W 2011 roku udział Małopolski w krajowym eksporcie i imporcie zaczął po 4 latach spadków ponownie wzrastać, a województwo zaczęło umacniać swoją pozycję względem pozostałych regionów. Eksport osiągnął 5,1% udziału w krajowym wywozie, a import 5,2% udziału w krajowym przywozie. Rok 2012 to okres stabilizacji, kiedy udział małopolskiego eksportu pozostał na poziomie **5,1%**, a importu stopniał o 0,1% i tym samym wkład regionu w wartość krajowego importu zrównał się z wkładem w eksport.

Rysunek 3. Udział Małopolski w eksporcie i imporcie krajowym w latach 2008–2012 (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Celnej w Warszawie.

Małopolski eksport w największym stopniu opiera się na wywozie produktów przetwórstwa przemysłowego – ten sektor odpowiada za 75% ogólnej wartości wywozu towarów za granicę; 21% stanowi wywóz firm działających w sektorze handlu hurtowego i detalicznego; pozostałe sekcje PKD mają marginalne znaczenie – razem 3% ogółu małopolskiego wywozu. Przetwórstwo przemysłowe w 2012 roku wygenerowało eksport o wartości blisko 5,43 mld euro, co oznacza wzrost o 0,5% względem 2011 roku. Udział tej sekcji w ogólnym udziale małopolskiego eksportu spadł w stosunku do poprzedniego roku o ponad 3%. Sekcja handel wytworzyła produkty i usługi o wartości przeszło 1,54 mld euro; dynamika wzrostu tej sekcji PKD została utrzymana na poziomie z 2011 roku – niecałe 21%.

Źródeł przewagi regionu można obecnie poszukiwać w sektorach: **broń i amunicja, wyroby z kamienia, skóry i wyroby z nich, metale nieszlachetne i wyroby z nich, tworzywa sztuczne i wyroby z nich**. Nieco powyżej przeciętnej kształtuje się także udział w strukturze wartościowej eksportu towarów należących do grup przetworów spożywczych oraz **maszyn i urządzeń, sprzętu elektrycznego i elektrotechnicznego**.

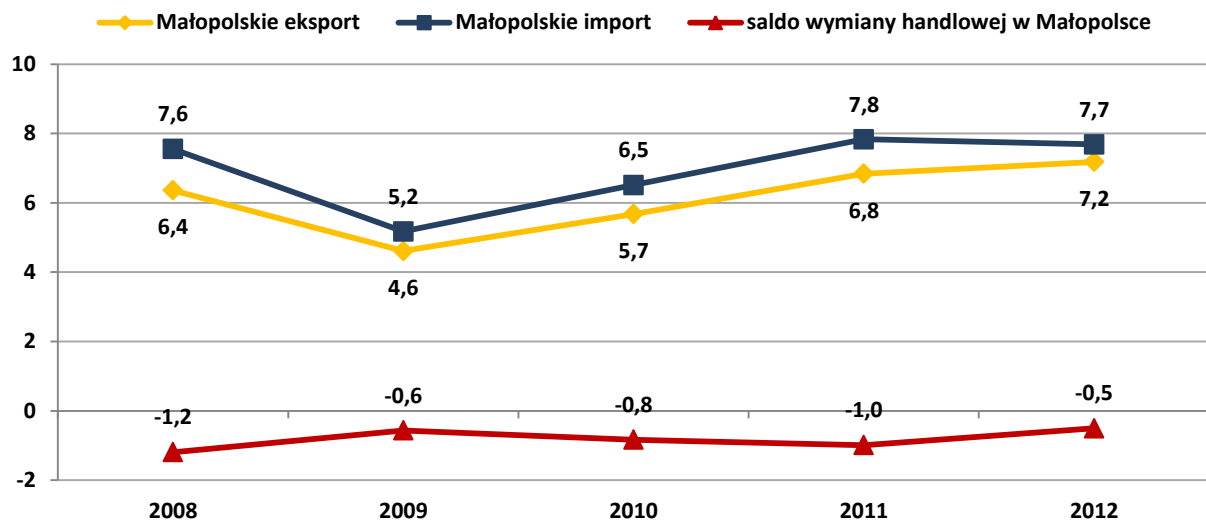
Gros strumienia wartości importu przypada na województwo mazowieckie. W 2011 roku import do Mazowsza „przebił” granicę 45,2 mld euro, w 2012 roku delikatnie wzrósł do 45,8 mld euro, zwiększając procentowy udział w ogóle polskiego importu do 30,2%.

Małopolska sprowadza z zagranicy przede wszystkim wyroby *przemysłu przetwórczego* oraz produkty oferowane przez *handel detaliczny i hurtowy* – łącznie ich wartość stanowiła prawie 97% całego importu, zatem import produktów z pozostałych sekcji jest marginalny i stanowi łącznie około 3%. W 2012 roku import w przetwórstwie przemysłowym wyniósł 3,67 mld euro, a w handlu hurtowym i detalicznym 3,78 mld euro. W 2012 roku dla przetwórstwa odnotowano spadek w dynamice na poziomie ok. 4%, natomiast wartość importu dla handlu wzrosła o 1,6%. Znaczny procentowy wzrost importu został odnotowany w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami (wzrost o 109%, do 14,65 mln euro). W takich sekcjach jak *Transport i gospodarka magazynowa* odnotowano wzrost o 11%, *Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją* o 21%, *Informacja i komunikacja* o 6%.

W Małopolsce do 2008 roku import dóbr rósł w tempie większym niż eksport. W 2011 roku wartość eksportu wyniosła 6,8 mld euro, a importu 7,8 mld euro – saldo wymiany handlowej osiągnęło wartość **prawie 1 mld euro**. Warto zauważyć, że saldo w 2011 roku było o 200 mln euro niższe niż w 2008 roku (drugi najlepszy po 2011 małopolski rok w handlu zagranicznym), co wskazuje na silniejszy przyrost eksportu niż importu w 2011 roku. Tendencja silniejszego przyrostu małopolskiego eksportu nad importem utrzymała się w 2012 roku i saldo zmalało o 0,5 mld euro.

Małopolska wymiana zagraniczna od dwóch lat oscyluje w granicach 6% salda na poziomie kraju, w 2010 roku osiągnęła 6,4% krajowego deficytu, w 2011 nieznacznie spadła, natomiast w 2012 roku zmalała do około 5%.

Rysunek 4. Dynamika handlu zagranicznego Małopolski w latach 2008–2012 (w mld euro)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Izby Celnej w Warszawie.

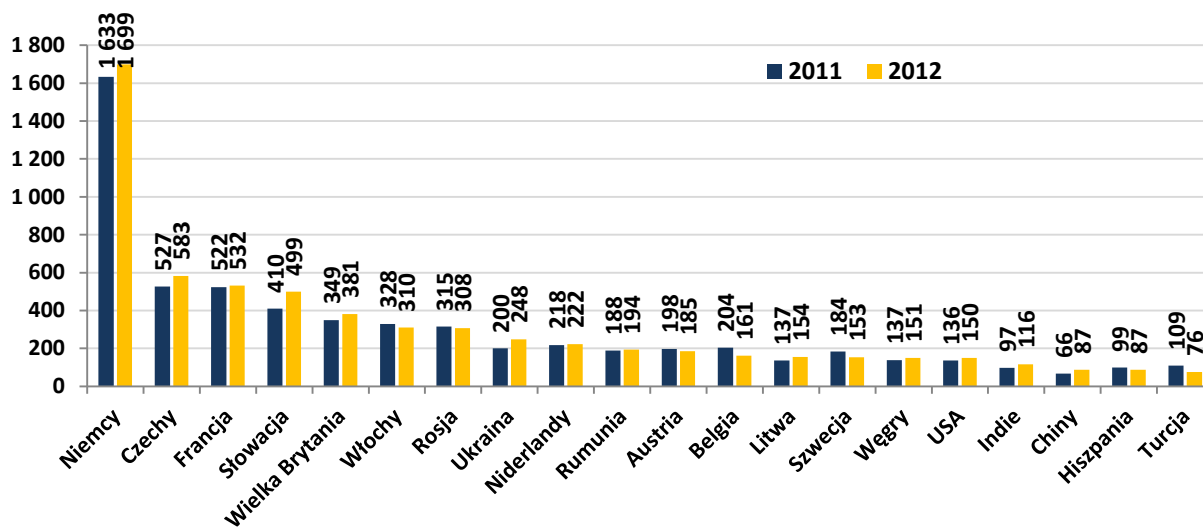
Małopolska notuje dodatnie saldo obrotów handlowych w produktach przetwórstwa przemysłowego – nadwyżka eksportu nad importem w 2011 roku przekroczyła 1,5 mld euro, a w 2012 roku 1,76 mld euro; wzrost na poziomie 14%. Dodatkowo saldo obrotów handlowych wystąpiło w siedmiu sekcjach PKD: w sekcji B. *Górnictwo i wydobywanie* wzrost z -5 mln euro (saldo w 2011 roku) do 7 mln euro (ponad 130%), w sekcji związanej z *dostawą wody i gospodarowaniem ściekami* saldo było o 46% wyższe względem 2011 roku (23,8 mln euro vs. 35,1 mln euro).

Małopolską wymianę handlową z zagranicą cechuje silny stopień koncentracji towarowej – co jest jej cechą specyficzną – oraz **koncentracji przestrzennej** (ze względu na odbiorców eksportu lub źródła importu) – co jest także właściwością ogólnopolskich obrotów z zagranicą.

W strukturze wartościowej małopolskiego eksportu, analogicznie jak dla całej Polski, przeważająca większość wywozu trafia do krajów europejskich. W 2010 roku wywóz wyniósł 5,2 mld euro (91% całości eksportu), w 2011 roku wzrósł o 1 mld euro i stanowił 90% całości wywozu z Małopolski. W 2012 roku dynamika przyrostu nieznacznie wyhamowała, a eksport wzrósł do 6,4 mld euro bez zmiany udziału procentowego. Eksport na rynki „starej Unii” w 2012 roku w wartościach bezwzględnych pozostał na tym samym poziomie 3,95 mld euro, natomiast udziałowo zmniejszył się o 3%. Podobnie jak w przypadku Polski, ponad 40% tego wywozu trafia na rynek niemiecki (41,3% w 2011 roku i 42,3% w 2012 roku). Do krajów zaklasyfikowanych jako Europa środkowo-wschodnia w 2011 roku trafiło produktów i usług za 574,7 mln euro, w 2012 roku małopolski wywóz do tego regionu wzrósł o 7% i osiągnął wartość 620,1 mln euro. Eksport do południowych „sąsiadów” wzrósł r/r o 14%, zatem Czechy, Słowacja i Węgry w 2012 roku przyjęły towary i usługi o wartości 1,23 mld euro. W wywozie na rynki Dalekiego Wschodu w 2012 roku dynamika przyrostu nieznacznie wyhamowała do 23%, w wartości bezwzględnej eksport wyniósł 117,6 mln euro i wzrósł o 22 mln euro.

Niezmiennie od kilku lat około 90% małopolskiego eksportu trafia do 20 najważniejszych partnerów handlowych Małopolski.

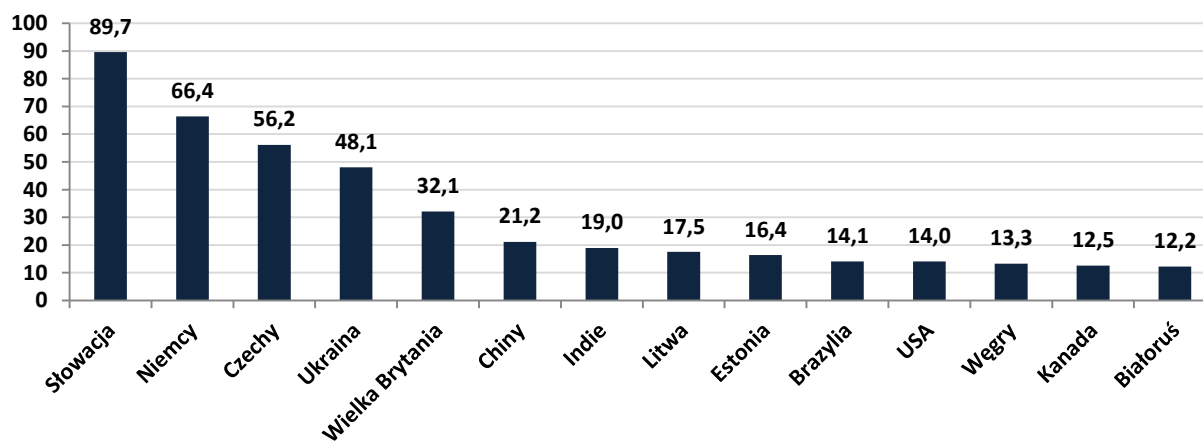
Rysunek 6. Wartość eksportu do 20 najważniejszych partnerów handlowych Małopolski 2011–2012 (w mln euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Celnej w Warszawie.

W kategorii krajów, w których wzrost małopolskiego eksportu w ujęciu wartościowym był powyżej 10 mln euro, znalazło się 19 krajów. Jednak w porównaniu z 2011 rokiem wzrosła do 5 liczba krajów pozaeuropejskich. Z dynamicznym wzrostem pozostały dwa kraje azjatyckie – Chiny i Indie, jeden z Ameryki Południowej – o ile w 2011 roku silnie wzrósł eksport do Meksyku, to w 2012 roku do Brazylii, oraz przybyły dwa kraje z Ameryki Północnej – USA i Kanada. Dla kilku strategicznych dla Małopolski rynków 2012 rok był rokiem silnych spadków. Rynek belgijski przyjął małopolskich towarów i usług mniej o ponad 43 mln euro niż w 2011 roku. Podobna sytuacja miała miejsce na rynku tureckim (-33 mln euro) oraz szwedzkim (-31 mln euro). Rynek włoski i austriacki także przyjął mniej małopolskich towarów i usług. O ponad 7 mln euro mniej wyeksportowano z Małopolski na rynek rosyjski.

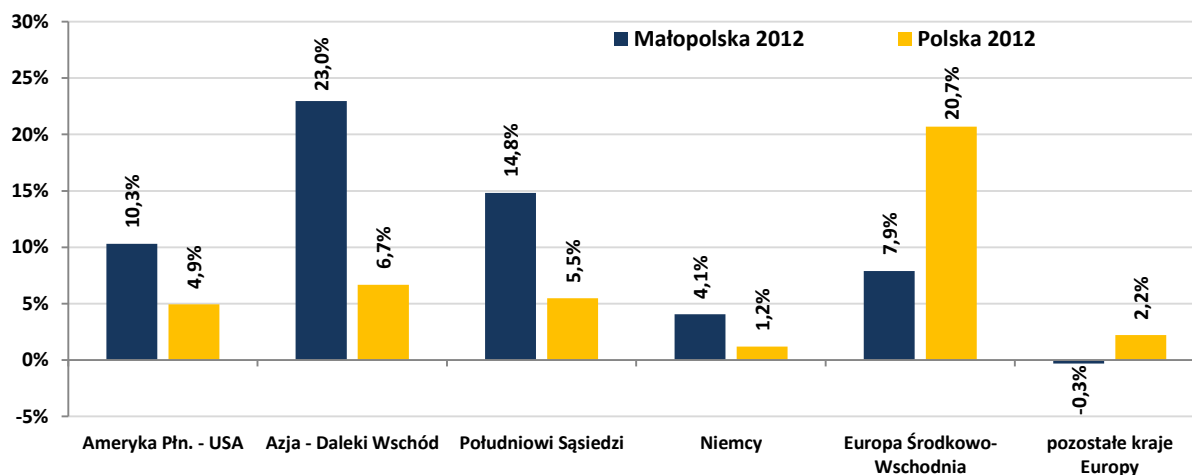
Rysunek 7. Kraje, do których małopolski eksport w 2012 roku wzrósł powyżej 10 mln euro (w mln euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Celnej w Warszawie.

Zważywszy na fakt, że dynamika przyrostu eksportu wyhamowała tak w Polsce, jak i w Małopolsce, wywóz do konkretnych grup odbiorców także spadł, jednak w zależności od destynacji zauważa się silne zróżnicowanie w zakresie spadku dynamiki. W Małopolsce ponadprzeciętny, w porównaniu z dynamiką ogólnopolską, był wzrost wywozu do krajów Dalekiego Wschodu oraz do południowych „sąsiadów”. Natomiast średnia dynamika w Polsce była znacznie wyższa od małopolskiej w obszarze takiej destynacji jak Europa środkowo-wschodnia.

Rysunek 8. Dynamika wartości polskiego i małopolskiego eksportu do grup odbiorców w 2012 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Celnej w Warszawie.

Oznaczenia: **pozostałe kraje Europy** – kraje w Europie z wyłączeniem Niemiec, południowych „sąsiadów” i Europy środkowo-wschodniej, **Europa środkowo-wschodnia** – Rosja, Albania, Chorwacja, Ukraina, Białoruś, **Południowi „sąsiedzi”** – Czechy, Słowacja i Węgry, **Daleki Wschód** – Chiny, Japonia, Korea Południowa, Korea Północna i Tajwan.

WYDAWCA:
URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
UL. BASZTOWA 22, 31-156 KRAKÓW

ADRES DO KORESPONDENCJI:
UL. RACŁAWICKA 56, 30-017 KRAKÓW

WWW.MOG.MALOPOLSKA.PL

PUBLIKACJA DYSTRYBUOWANA NIEODPŁATNIE

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego